

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus De Censuris Romano Pontifici Reservatis

Ugolinus, Bartholomaeus

Venetijs, 1609

Verb. Ferrum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61365)

armantur etiam equi ad bellum, ideo & arma equorum deferri prohibitum est, quod & antea asseruimus; & de armis hæcenus.

Verb. Ferrum.

S V M M A.

- 1 Ferrum ad christiani nominis hostes deferri non potest.
- 2 Tam factum, quam infectum.
- 3 Ferrum factum, & infectum quodnam sit.
- 4 Terra, unde ferrum fit, an prohibita sit deferri ad hostes christiani nominis.
- 5 Ferri parua quantitas si ad hostes christiani nominis deferatur, an deferens in excommunicationem incidat.

1 **H**ic quoque prohibitum est, ne ad christiani nominis hostes ferrum deferatur, idque merito, nam ex ferro arma fiunt, quæ ut vidimus ad eosdem hostes deferri nequeunt, ex quo igitur consequens prohibitum est, & antecedens prohibitum esse debet. argu. l. oratio. ff. de spons.

- 2 Ferri autem ꝑ nomine tam factum, quam infectum comprehenditur in hac materia, ut habetur in l. c. quæ res export. non deb. & ut inquit Io. Tabien. in verb. Excommunicatio. 6. num. 3. vers. Secundo, & Nau. in cit. c. ita quo

rundam. no. 6. de iudæ. & in Man. cap. 27. num. 63. vers. Quinta, & Rebuff. in Prax. benef. in expositione Bullæ Cœnæ Domini. artic. 5. in verb. Ferrum. ꝑ Factum autem ferrum intelligo id, ex quo aliquid fabricatum est, ut arma, & id generis, infectum autem id, quod est adhuc in massa, vel in laminis, ut Nauarr. ibid. tradidit, etenim & argentum infectum illud dicitur, sicut & aurum, ex quo nihil effectum est, ut habetur in l. cum aurum, & in l. etsi non sint. §. argento factio, & §. infectio, & leg. Quintus Mutius. ff. de aur. & argent. legat.

- 4 At quid ꝑ de terra, unde ferrum fit, an & hæc ferri nomine continebitur, unde in excommunicationem hanc ad hostes ipsam deferens incidat? Syl. in ver. Excommunicatio. 7. numero 59. versicu. Et secundo, quod nomine ferri tenet & hanc terram comprehendit, nam declarans nomine ferri infecti quid contineatur, inquit, idest vena ferri. Contrariam tamen opinionem sequitur Nauarr. in cit. c. ita quorundam. not. 6. & hoc ob eam rationem, quoniam vena ferri, seu terra, ex qua ferrum conflatur, non est ferrum, ergo ex quo ei nomen non conuenit, nec nominis definitio conuenire debet. argumen. leg. 4. §. toties. ff. de damn. infect. Quid igitur concludendum? Ego sentio opinionem Syl. sequendam esse. Nā esto verbi natura proprie non comprehendatur,

adatur, ex mente legislatoris tamē comprehenditur, quis enim dubitet, si Romanus Pontif. interrogaretur, an vellet saltem terram hanc ad christiani nominis hostes deferri, id constanter negaturum esse? quippe qui noscet inde ferrum conflare posse, ergo perinde habendum est, atque si illud expressisset, vt tradidit Gloss. communiter recepta in l. tale pactum. §. fin. ff. de pact. etenim ferrum de proximo conflandum pro conlato habetur. argument. l. penul. ff. de milit. test. præterea fraus legislatoris menti fieret, nam prohibet ferrum deferri, & tamen quodammodo deferri posset, & deferretur, si terra, vnde illud fit, deferre quis possit, at iuri fraus facienda non est, capitu. fraus. de regu. iur. libr. 6. Postremo facit, quod hic agitur de fauore Ecclesiæ, ergo laetior interpretatio facienda est. argument. l. sunt personæ. ff. de relig. & sumpt. fune. Concludo igitur nec terram hanc deferri posse: & multo magis vbi hoc animo exportaretur, quo inde ferro conlato contra christianos, hostes vterentur, quem casum & ipse Nauasub Bulla cœnæ Domini comprehendit in Manual. capitu. 27. numero 63. versicul. Secundo, ibi. Nisi cum ea mente, & Iacob. de Grass. libr. 4. decis. in expositione Bullæ Cœnæ Domini. numer. 89. Et ex his cessant rationes a Nauarr. adductæ, si propositas rationes quis contempletur. Ferrum

igitur factum, infectumve sit, ad christiani nominis hostes deferri non debet, quamuis crediderim ex quo armorum speciatim mentio facta est, nomine ferri, ferrum proprie hic accipi, alioquin in excommunicationes quis incidet.

5 Excipio ¶ tamen, vbi parua quãtitas ferri facti, vel infecti deferretur, tunc enim in excommunicationem deferens non incidet, vt diximus antea, & Syl. in verb. Excommunicatio. 7. num. 59. versic. Et secundo, & Ioann. Tabien. in verb. Excommunicatio. 6. numer. 3. & Nauarr. in citat. capitul. ita quorundam, not. 6. numero 12. Quod tamen verum censeo, vbi ex parua illa ferri quantitate, ratione loci, ac temporis magnum detrimentum christianis non contingit, vt exempli gratia, bellum geritur a Turcis contra christianos, & Turcæ volūt nocte insidijs paratis concludere clauis foramina bombardarum christianorū, quominus deinceps ipsis vt christiani queant, id est in chiodare, qui igitur in hoc casu vel vnum clauum Turcis dederit, ob grauedānum, quod inde ex re illa parua sequitur, sine dubitatione tradens in excommunicationem incidet, idē de eo sentio, qui in prælio hosti pilam ferream traderet, sciens, scireve potens, vel debens eam in christianos proiecturum, in huiusmodi igitur his casibus, vbi a re parua detrimentum gra-

ue proficisci potest, & rem parua tradens in excommunicationem incidet.

Verb. Filum ferri.

S V M M A.

1 *Filum ferri ad christiani nominis hostes deferri non potest, & quamobrem.*

1 **H**ic quoque ad hostes christiani nominis filum ferri de ferri prohibetur, ut in versic. proposito habetur: etenim eo pilæ armatae fiunt, & bombardis, sclopetisque pilæ plures simul iunctæ, atque inclusæ, indeque eictæ graue damnum inferunt. Addo ex filo ferri arma alia fieri posse, ut pote spicula sagittarum, & alia etiã armorum genera, vbi quantitas magna adest.

Verb. Stannum.

S V M M A.

1 *Stannum ad christiani nominis hostes deferri non potest, & quamobrem.*

1 **H**ic quoque ad christiani nominis hostes deferri prohibitum est stannum, ut in eodem versic. habetur, etenim ad bombardas faciendas accommodatũ est,

ac propterea ad bellum aptum, & ad alia etiam vtile, stannum autẽ species metalli est, quod in fodinis inuenitur cum argento, & in fornace primum liquefcit, & Plumbum album vocat.

Verb. Chalybem.

S V M M A.

1 *Chalybs ad hostes Christiani nominis deferri non potest.*

1 **H**ic quoque prohibitum est ne ad christiani nominis hostes chalybs deferatur, ut in versic. habetur, & proprie hic accipitur pro eo ferro, quod vulgo dicitur acciaio, quamuis alias generatim pro ferro accipiat, sed quoniam speciatim ferri mentio facta est, ob eam rem pro metalli specie accipere hic debemus.

Verb. Omniaque alia metallorum genera.

S V M M A.

- 1 *Metallorum genera nulla ad hostes deferri possunt.*
- 2 *Metallorum genera septem sunt, & quæ.*
- 3 *Plumbum ad christiani nominis hostes deferri non potest.*
- 4 *Aurum ad christiani nominis hostes deferri*